

Lördagen den 31 januari 1970 kan byborna för sista gången gå till sin egen bybutik för att handla. Från den 1 februari har affären upphört att finnas till. I en tidningsintervju på måndagen förklarar Gösta Norberg att "det här är ju i högsta grad tragiskt. Vi har ju varit konsumvänliga här i byn. Nu tänker vi inte krusa längre. De flesta av oss har sagt upp medlemskapet och tagit ut insatskapitalet. Nu har vi för avsikt att försöka få köpa gamla konsumhuset och själva gemensamt starta en affär här". I detta instämmer David Brändström som konstaterar att "alla vi bybor är helt eniga och skall itu med besvärigheterna gemensamt".

För att förverkliga drömmarna och i realiteten starta om från början är byborna beredda att betala 150.000 kronor för att få köpa lokalerna för detta ändamål även om man i skrivelsen den 24 februari tycker:

"att när vi vid fusioneringen ingick i Konsum Södra Västerbotten var fastigheten betald av oss bybor och att vi ska betala den ännu en gång finner vi inte vara riktigt i kooperativ anda". Så uttryckte sig de bybor, Gunnar Andersson, Stig Öberg, Leif Rolén, Edvin Emanuelsson och Börje Nilsson som utsetts att föra de övrigas talan.

Bybornas framställning behandlas i konsumstyrelsen redan den 25 februari. Från styrelsens fastighetsutskott rapporterades kring Obbolaprojektet:

- Motbud från Obbola-delegationen 150.000 kronor som köpeskillning för fastigheten i Obbola by.
- Beslöts att framställningen om en köpesumma av 150.000 kronor skall avslås och att fastighetsutskottet får i uppdrag att fortsätta handläggningen av Obbola by.

Byborna ger sig dock inte. Man höjer budet till men det hjälper inte. Styrelsen tycks vara fast besluten att inte tillåta någon butik i byn framför allt inte en som skulle kunna konkurrera med Kooperationens egen verksamhet.

I § 82 beslutar därför styrelsen

- att inte anta budet på 185.000 kronor från Obbolaby-intressenterna,
- att ge direktionen i uppdrag att fortsätta underhandlingarna gällande Obbola by, och i § 89 beslutar man att lokalerna ska byggas om till bostadslägenheter.

Till detta kan läggas att i köpekontraktet för det blivande bostadshuset skrivs in en paragraf om att köparen inte har rätt att starta livsmedelsförsäljning i lokalerna.

Här slutar berättelsen om den kooperativa rörelse som några obbolabor hade startat i början av seklet med drömmar och visioner om att tillsammans kunna äga och driva en ekonomisk förening för det gemensamma bästa. Drömmen upphörde när verksamheten inte längre leddes av dem själva, när finherrarna borta i staden från sina luftkonditionerade tjänsterum med sin mycket större visdom och klokskap, med sina ekonomer, experter och prognoser talade om ekonomisk lönsamhet – och inte ens tillät obbolaborerna att börja om från början med en egen självständig kooperativ handelsverksamhet. Inte bara konsumbutiken i byn dog det året. Tron på Kooperationen som en gemensam angelägenhet gjorde det också.

Carl Erik Nilsson

Källor:

Folkrörelsearkivet: Verksamhetsberättelserna Västerbottens Kuriren 2 febr. 1970.

Protokoll Konsum Södra Västerbotten, 1963, 1969, 1970.